

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3097

Vragen het lid **Van Haga** (Groep Van Haga) aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat over *miljoenen aan meerkosten renovatie Afsluitdijk* (ingezonden 23 mei 2022).

Antwoord van Minister **Harbers** (Infrastructuur en Waterstaat) (ontvangen 13 juni 2022).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Fouten in opdracht Afsluitdijk waren al jaar voor start renovatie bekend»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening dat het onaanvaardbaar is dat ambtenaren van Rijkswaterstaat vooraf wisten dat de Afsluitdijkrenovatie mis zou gaan, waardoor het project honderden miljoenen euro's duurder is geworden? Zo ja, wilt u onderzoeken welke stappen genomen kunnen worden tegen deze ambtenaren van Rijkswaterstaat? Graag een gedetailleerd antwoord.

Antwoord 2

In maart 2018 is de vernieuwing en versterking van de Afsluitdijk gegund aan bouwconsortium Levvel. In mei 2018 is een technisch risico signaleerd waarvan op dat moment nog niet direct duidelijk was hoe groot de impact zou kunnen zijn. Na het verder uitwerken en analyseren van het probleem heeft RWS geconcludeerd dat de ontwerputgangspunten moesten worden aangevuld. RWS heeft opdrachtnemer Levvel in februari 2019 formeel gevraagd daar de impact van in beeld te brengen. In april 2019 werd duidelijk dat wezenlijke aanpassingen aan het ontwerp, met impact op de planning en kosten onvermijdelijk waren. De Minister van Infrastructuur en Waterstaat is hierover in mei 2019 geïnformeerd. Vervolgens is de Kamer per brief op de hoogte gebracht van de stand van zaken (Kamerstukken 35 000 A, nr. 122, 6 juni 2019).

¹ <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/fouten-in-opdracht-afsluitdijk-waren-al-jaar-voor-start-renovatie-bekend-bfcbbe53/>.

Anders dan het bovengenoemde artikel suggereert wordt de mening niet gedeeld dat ambtenaren van RWS vooraf op de hoogte waren dat de renovatie van de Afsluitdijk tegen deze problemen zou aanlopen. Een onderzoek naar betrokken ambtenaren is dan ook niet aan de orde.

Vraag 3

Deelt u de mening dat de overheid zuinig, bewust en verantwoordelijk moet omgaan met belastinggeld? Zo ja, hoe zou u de renovatie van de Afsluitdijk willen omschrijven?

Antwoord 3

Uiteraard moet de overheid zuinig, bewust en verantwoordelijk omgaan met belastinggeld. Het project renovatie Afsluitdijk mag hierbij geen uitzondering zijn. Het is voor lopende en toekomstige projecten helaas nooit helemaal uit te sluiten dat fouten gemaakt worden of problemen kunnen optreden waardoor meerkosten ontstaan. Bij complexe projecten zoals de Afsluitdijk geldt dit zeker.

Juist vanwege de zorg over beheersbaarheid van projecten als gevolg van aanhoudende tegenvallers bij de uitvoering van grote projecten liet Rijkswaterstaat in 2019 een analyse doen naar de uitdagingen en verbetermogelijkheden in de Grond-, Weg- en Waterbouwsector. In deze analyse, die door McKinsey is uitgevoerd en naar uw Kamer is gestuurd², blijkt dat het marktdenken dat in aan het begin van deze eeuw gemeengoed was, ongewenste neveneffecten had. Grote geïntegreerde contracten legden te grote risico's bij de markt neer, die de markt financieel niet kon dragen. Inmiddels werkt Rijkswaterstaat aan nieuwe vormen van aanbesteden en contracteren zoals met de twee-fasen aanpak en portfoliocontracten. Hierbij staat de inhoud van het werk en de kennis die daarvoor nodig is weer centraal. Op deze manier streeft Rijkswaterstaat ernaar om de beheersing van projecten verder te verbeteren, waarbij het uitgangspunt was en blijft om verantwoordelijk en bewust om te gaan met belastinggeld.

---

² Toekomstige Opgave Rijkswaterstaat: Perspectief op de uitdagingen en verbetermogelijkheden in de GWW-sector (Kamerstuk 35 000 XII, nr. 83).